

2. A Program honlapján a csoport oldalára készülő összefoglalás a beszámolási időszak legfontosabb eredményeiről

A Nemzeti alaptantervvel kapcsolatos kritikák, a hazai szakirodalom, és kutatócsoportunk tagjainak ezzel egybehangzó tapasztalata, hogy az egyre zsugorodó időkeretű Vizuális kultúra tantárgy nem nyújt kellő lehetőséget elég maradandó tudás elsajátítására, illetve az ezt lehetővé tevő elmélyült munkára. Emellett közismert tény, hogy minden tanár a saját szűkebb szakterületén, és módszereivel igazán hiteles, ám a tanterv az ebben rejlő előny kihasználására nem biztosít kellő mozgásteret. A probléma áthidaló megoldására *a moduláris tanterv* kínálkozik, ahol a teljes tananyag áttekintése mellett bizonyos, a tantervben szereplő téma bőséges feltárására nyílik lehetőség.

Kutatásunk célja három magyar Bauhaus-mester: Breuer Marcel, Kepes György és Moholy-Nagy László pedagógiai örökségére alapozva, négy tantervi egység kidolgozása, kipróbálása és beváltás vizsgálata a *Vizuális kommunikáció*, *Vizuális média*, *Környezetkultúra* és *A kortárs vizuális művészet tanítása* területén. Vizuális média modulunk kísérletet tesz a Vizuális kultúra és a Mozgóképkultúra és médiaismeret tananyagainak integrálására, bár csoportunk reméli, hogy ez utóbbi önálló tárgyként is fennmarad. Az egyes tanévek tananyagának mintegy felét kitevő modul programok egyenként, vagy kombinálva, a Nemzeti Alaptanterv egyéb tartalmaival kiegészítve is használhatók.

A beszámolási időszakban az 1., 2., 5., 6., 9. és 10. osztályos tananyagokat dolgoztuk ki. Az egy-egy iskolai osztály számára készült tanítási-tanulási programokat *kézikönyvekben* adjuk közre, melyeket az órákon bemutatott műalkotások, illetve tanulói munkák képei illusztrálják. A tananyagokat felmenő rendszerű iskolai kísérletben, a felsorolt osztályokban már kipróbáltuk, és a 2018/19-es tanévben folytatjuk a munkát a következő iskolai osztályokban. *A hatásvizsgálathoz* a kísérleti és kontroll osztályokban lebonyolítottuk a térszemlélet, színbefogadás és értelmezés, vizuális kommunikáció, kreativitás és pszichológiai immunkompetencia előméréseket. Az értékelés célja az egy-egy vizuális területet megjelenítő modulok sajátos képességfejlesztő hatásának feltérképezése. Folyamatosan használjuk a fejlesztő értékelés eszközeit, a portfóliót és az Amszterdami Művészeti Akadémia kutatóival közösen fejlesztett Képes Önértékelő Lapokat is, melyek tehetségdiagnosztikára és a speciális fejlesztési igények feltárására is alkalmasak.

A kutatócsoport részt vesz az Európai Vizuális Műveltség Hálózat (European Visual Literacy Network) munkájában, amely az *Közös Európai Vizuális Műveltség Keretrendszer*t kidolgozta. Ez a képességstruktúra és célrendszer alapozza meg értékelő munkánkat. Mérőeszközök fejlesztésével és tanácsadással részt veszünk a „*Kompetencia alapú értékelés a kulturális értékek és tudás elsajátításában*” (Bildungskompetenz in der kulturellen Bildung – Assessment) című, a Német Nemzetközi Kutatások intézete (Deutsches Institut für Internationale Pädagogische Forschung, DIPF) által koordinált vizsgálatban.

A Vizuális kultúra tantárgy oktatóival rendszeresen találkozunk a megyei pedagógiai és oktatási központok továbbképzéseiben. Kutatócsoportunk és a Magyar Rajzpedagógusok Országos Egyesülete szervezésében immár harmadik éve működik a havonta egyrendezvényt tartó *Vizuális Mesterpedagógus Műhely*, és két rendezvényt tartott az általunk kezdeményezett *ELTE Művészetpedagógiai Konferencia és ELTE Workshop for Arts Education*.